

Budsjett 2025

Notat til budsjett fra Røyrvik Bygdeliste

Generelt

Røyrvik kommune er som vel alle kjenner til inne i en vanskelig økonomisk periode. Alle landets kommuner har fått flere og flere oppgaver overført fra staten uten at det har fulgt med finansiering. Røyrvik kommune har i tillegg måttet drifte egen akuttberedskap for staten siden ambulansestasjonen ble nedlagt og egne underbudsjetteringer på denne posten over flere år har ikke forbedret situasjonen. Nå kjemper vi for å få til å opprettholde en akuttberedskap, men møter stor motstand fra staten gjennom helseforetaket.

Årene før valgåret 2023 ble negative resultater i driftsbudsjettet oppgjort med fondsmidler. I 2023 var disse fondene i praksis oppbrukt og kommunen endte med drøyt 9 millioner kroner i underskudd på drift. Da nytt kommunestyre satte seg ned og skulle vedta budsjett for 2024 ble dette framlagt i balanse, men med forutsetninger om at man måtte kutte i driften tilsvarende minimum 6,5 millioner kroner, i tillegg til å dekke inn forrige års underskudd. I ettertid har vi fått dokumentert at årets budsjett var kraftig underfinansiert og er erklært urealistisk. Driftsunderskuddet ser ut til å bli omkring 40 millioner kroner. For 2025 har vi blitt forelagt et budsjettforslag med et underskudd på drøyt 17 millioner kroner, hvor det er gjort flere forutsetninger om at foreslåtte tiltak skal slå positivt ut, som f.eks. etableringen av et datasenter på Storhaugen industriområde i Staldvika. På denne måten er det tenkt at kommunen skal få nyttiggjort seg inntekten av konsesjonskrafta. Feiler bare dette ene tiltaket vil underskuddet øke til om lag 30 millioner også for 2025! Videre har ikke det framlagte budsjettforslaget gjenspeilet kostnadene med opptak av et likviditetslån på 30 millioner kroner som skal ha til hensikt å sørge for at kommunen er i stand til å betjene de løpende utgiftene som lønn til sine 102 ansatte framover. Dette lånet vil medføre ytterligere stress på vår økonomi og handlingsrom.

Dette er for Røyrvik en særdeles alvorlig situasjon. Det må vi alle ta innover oss. Alle alvorlige situasjoner krever inngripende tiltak. Det er urealistisk å tro at vi kan komme oss gjennom denne store utfordringen uten at vi alle vil merke endringer, ikke minst på nivået av det tjenestetilbudet vi har blitt vant med.

Røyrvik Bygdeliste erkjenner alvoret og ser at vi må redusere utgiftsnivået og skape inntekter for å dekke inn vårt allerede etablerte merforbruk.

Våre forslag inkluderer derfor både salg av verdier (for å dekke inn gammelt merforbruk) og større kutt i driftskostnadene (for å komme i balanse og på sikt få mulighet til å sette av midler på frie fond igjen).

Med alvorligheten av situasjonen i bakhodet presenterer vi våre konkrete forslag til hvor man må vurdere kutt i tabellen nedenfor. Tiltakene er ikke sortert på ansvarsområder.

Tiltak og innsparing / inntekt i kroner	2025	2025	2026
	Direkte inntekter kroner	Innsparing budsjett kroner	Effekt kroner
Salg av Gusli Skog 14% av 30 000 000*	4 200 000		
Avstå fra forslag om økning av godtgjørelser for ordfører, varaordfører og medlemmer av politiske utvalg, PS 48/2024, 70 000		70 000	
Salg av villaen i Gjersvika, 4 000 000*	4 000 000	23 000	23 000
Salg av aksjer Nina Naturdata, 300 000	300 000		
Fryse drift Frivilligsentral 330 000		330 000	330 000
Overfør bibliotekdriften til skole eller samisk avd. under dennes eksisterende drift, 150 000		150 000	150 000
Salg av aksjer Namsskogan Familiepark, 1000	1000		
Gi bort samfunnshuset til innbyggerne, husforening		40 000	40 000
Reduser driftskostnad rekreasjonsløyper snøskuter, 50 000		50 000	50 000
Kulturtiltak, 60 000		60 000	60 000
Privatisere Stallvikveien, 268 000		140 000	268 000
Privatisere Søråasveien, 130 000		65 000	130 000
Tilbakeføre drift av Børgefjellsenterveien, 75 000		75 000	75 000
Boligfelt nord 630 000		315 000	630 000
Bruk av bundne fond lønn næringsarbeid		300 000	300 000
Si opp avtale med Museet midt, 60 000			60 000
Avvikle tilskudd Grong folkehøgskole 18 000		18 000	18 000
Nedbemannning 450%		3 000 000	3 800 000
Summer	8 501 000	4 686 000	5 984 000

*Anslått salgsverdi

Ytterligere tiltak som foreslås er:

- ENØK-tiltak som senkning av innetemperatur 1-2 °C i formålsbygg og slukking av gatelys, evt. overføring av drift av gatelys til velforening og grendelag
- Stengning av basseng vinterhalvåret
- Nedstengning av deler av arealene i formålsbyggene og samling av brukere på mindre areal
- Fryse vedlikehold parker
- Selge plasser på ROS til andre kommuner når ledig
- Revidere alle innkjøps- og tjenesteavtaler inkl. samarbeidsavtaler med våre nabokommuner
- Privatisere Husvikveien og Myrheimveien

Oppsummering

Utfordringene våre er store, og det kan være mye å forlange at vi allerede i 2025 skal få et budsjett i balanse. Erfaringsmessig behøver Robek-kommuner flere år på å «friskmeldes».

Røyrvik Bygdelistes forslag til innsparingstiltak er derfor en understreking av hvor alvorlig situasjonen er, og vi kan ikke påregne at alt forblir som det var, prosessen vil måtte merkes. Mange vil være svært uenig i mange av våre forslag, andre vil synes vi ikke har tatt hardt nok i eller at viktige elementer er utelatt.

Vi oppfordrer derfor innbyggerne til å være med å bidra, les igjennom budsjettforslaget med vedlegg og benytt høringsperioden til å komme med deres bidrag. Alles engasjement behøves nå!

For Røyrvik Bygdeliste 12.12.2024,

Anders Selliås, gruppeleder